

Besluit van 15 mei 2019

Zaaknummer 354263

DE RAAD VAN DE GEMEENTE ARNHEM;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 23 april 2019, Cluster Project- en Interimmanagement, nummer: 354263;

gelet op artikel 8:51a en volgende van de Algemene wet bestuursrecht;

besluit:

De als bijlage integraal van dit besluit deel uitmakende Notitie beheerderswoningen Windpark Koningspleij toe te voegen aan de toelichting van het op 10 juli 2017 vastgestelde bestemmingsplan Windpark en zonneveld Koningspleij Noord, zoals dit plan is vervat in verbeelding NL.IMRO.0202-906-0301.gml, als nadere motivering bij het besluit tot vaststelling van dit bestemmingsplan, conform de opdracht van de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State, zoals gegeven bij tussenuitspraak van 13 februari 2019, met nummer 201706086/1/R1;

De griffier,

De voorzitter,

Bijlage: Notitie beheerderswoningen Windpark Koningspleij

Notitie beheerderswoningen Windpark Koningspleij naar aanleiding van de tussenuitspraak van de Raad van State (bijlage bij plantoelichting en omgevingsvergunning)

1. Inleiding

In verband met de realisatie van het Windpark Koningspleij, bestaande uit vier windturbines, zijn er in 2017 verschillende besluiten genomen door het college van burgemeester en wethouders en de gemeenteraad van Arnhem en gedeputeerde staten van de provincie Gelderland. De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (hierna: 'de Afdeling') heeft in haar uitspraken van 13 februari 2019 een oordeel gegeven over deze, voor de realisatie van het Windpark Koningspleij noodzakelijke, besluiten:

- de door gedeputeerde staten verleende natuurbeschermingsvergunning en -onthefving, d.d. 15 november 2017;
- het door de gemeenteraad, bij besluit van 10 juli 2017, vastgestelde bestemmingsplan 'Windpark en zonneveld Koningspleij Noord';
- de door burgemeester en wethouders, bij besluit van 11 juli 2017, verleende omgevingsvergunning bouwen en milieu.

De Afdeling heeft de verschillende beroepen tegen de natuurbeschermingsvergunning en -onthefving voor het windpark ongegrond verklaard.¹ Daarmee zijn de natuurbeschermingsvergunning en -onthefving onherroepelijk geworden.

Ten aanzien van het bestemmingsplan en de omgevingsvergunning heeft de Afdeling een tussenuitspraak gewezen en de gemeenteraad en burgemeester en wethouders in de gelegenheid gesteld om ofwel een andere regeling vast te stellen ofwel een nadere motivering te geven.² In deze notitie wordt nader ingegaan op de overwegingen van de Afdeling en de wijze waarop de door de Afdeling geconstateerde gebreken worden hersteld. Waar hierna wordt gesproken over beheerders, worden de bewoners van de woningen aan de Veerweg naar Westervoort nrs. 23 en 25 bedoeld.

2. De opdracht van de Afdeling

De Afdeling overweegt in haar tussenuitspraak ten aanzien van de beheerderswoningen dat onvoldoende is gemotiveerd dat de betrokken woningen beheerderswoningen zijn. Tegen deze achtergrond heeft de Afdeling, kort samengevat, de volgende opdracht aan burgemeester en wethouders en de gemeenteraad gegeven:

- ofwel alsnog deugdelijk onderbouwen dat sprake is van zodanige technische, organisatorische of functionele bindingen tussen het windpark en de woningen aan de Veerweg naar Westervoort nrs. 23 en 25 zodat deze woningen om die reden als bedrijfswoningen moeten worden aangemerkt. In dat geval hoeft ter plaatse van deze woningen niet te worden voldaan aan de normen voor geluid en slagschaduw, zodat verder onderzoek naar deze hinderaspecten niet noodzakelijk is;

¹ AbRS 13 februari 2019, ECLI:NL:RVS:2019:296.

² AbRS 13 februari 2019, ECLI:NL:RVS:2019:295.

- ofwel door nader onderzoek aantonen dat ter plaatse van de woningen aan de Veerweg naar Westervoort nrs. 23 en 25, indien ervan uit wordt gegaan dat dit geen bedrijfswoningen zijn bij het windpark, kan worden voldaan aan de normen voor geluid en slagschaduw.

3. Beheerderswoningen noodzakelijk

3.1. Inleiding

Naar aanleiding van de tussenuitspraak van de Afdeling heeft er (meerdere malen) overleg plaatsgevonden tussen alle bij het bestemmingsplan betrokken partijen (gemeente en initiatiefnemers). Tijdens deze overleggen hebben de initiatiefnemers van het windpark hun standpunt herhaald dat het wenselijk en noodzakelijk is om, net als bij andere projecten,³ enerzijds beheerders in de nabijheid van het windpark te hebben die (uiteenlopende) beheerderstaken uitvoeren (waaronder onderhouds- en beveiligingswerkzaamheden) en anderzijds op korte (maar verantwoorde) afstand van hun windturbines "ogen en oren" (toezichthouders) te hebben.

Ten aanzien van dit laatste punt hebben de initiatiefnemers toegelicht dat naast digitale monitoring ook lokale visuele monitoring noodzakelijk is in verband met het functioneren van de windturbines. Deze taak vervullen de beheerders. Zij kunnen (o.a.) de rotorbladen van de windturbines visueel inspecteren op ijsvorming alvorens de turbines te herstarten.⁴ Verder kunnen zij in geval van defecten aan de windturbines of calamiteiten de feitelijke situatie beoordelen en naar bevind van zaken handelen door bijvoorbeeld de windturbines handmatig stop te zetten.

De initiatiefnemers vinden het, zoals hiervoor is opgemerkt, belangrijk dat in de nabije omgeving van de windturbines toezichthouders aanwezig zijn. Zo dienen zij te voorkomen dat onbevoegden zich op het terrein van het windpark begeven. Verder hebben de betrokken beheerders als taak om vandalisme en diefstal tegen te gaan althans dit, door middel van inspectierondes op het terrein van het windpark, zoveel als mogelijk tegen te gaan. In verband hiermee zullen de verschillende windturbines elk voorzien zijn van een alarminstallatie die gekoppeld is aan een alarmunit in de betrokken beheerderswoningen. Op het moment dat het alarm afgaat kunnen de beheerders relatief snel als eerste ter plaatse zijn⁵ en, voor zover nodig, de hulpdiensten (politie, brandweer en/of ambulance) inseeinen. Bijkomend voordeel hiervan is dat onnodige inzet van hulpdiensten tot een minimum wordt beperkt. Hoewel niet doorslaggevend in de afweging of de betrokken woningen kwalificeren als beheerderswoning, hebben de initiatiefnemers erop gewezen dat de aanwezigheid van beheerders in de nabije omgeving van het windpark ook een kostenvoordeel oplevert. De aanwezigheid van beheerders in de

³ De initiatiefnemers hebben ook bij andere windparken beheerders die zich in de bij het betreffende windpark behorende beheerderswoningen verblijven en vandaar uit toezichts-, beheer- en onderhoudstaken verrichten.

⁴ Uit veiligheidsoverwegingen mogen de windturbines pas herstart worden nadat de betreffende beheerder zich er visueel van heeft verzekerd dat het gevaar van vallend ijs is geweken.

⁵ De beheerders kunnen via een naastgelegen fietspad de windturbines snel bereiken.

nabijheid van het windpark betekent dat de betrokken beheerders snel en efficiënt (en daarmee goedkoper) kunnen beoordelen of nadere acties door specialistisch onderhoudspersoneel noodzakelijk is. Dit voorkomt dat bij elke storing of alarmmelding specialistisch onderhoudspersoneel ingezet wordt. Verder houden de beheerders een logboek bij van alle relevante zaken c.q. constatering (o.a. aanwezigheid van ongenode gasten op het terrein van het windpark, loze alarmmeldingen, uitgevoerd onderhoud etc.)

Verder hebben de initiatiefnemers toegelicht, en dat wordt bevestigd door de met de beheerders gesloten overeenkomsten (zie hierna), dat de beheerders ook het technisch beheer over de windturbines voeren door, onder meer, wanneer daartoe (naar het oordeel van de beheerders) aanleiding is, het stopzetten van de windturbines, het resetten van de besturingscomputer of het handmatig herstarten van de windturbines na (bijvoorbeeld) een storing of wanneer deze ijsvrij zijn verklaard en, in verband met het voorgaande, de noodzakelijke maatregelen treffen die de beheerders nodig achten.

Voorts zijn de bewoners van de betrokken woningen verantwoordelijk voor het onderhoud van de grond rondom de windturbines. Dit onderhoud bestaat (o.a.) uit het opruimen van zwerfafval, het verrichten van het maaibeheer en het verwijderen van onkruid en andere ongewenste planten.

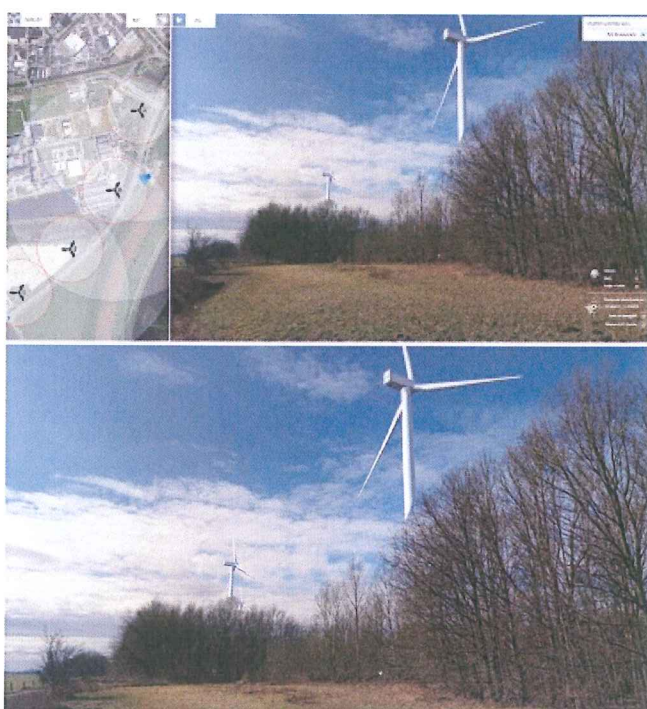
De afspraken die de initiatiefnemers met de beheerders hebben gemaakt, zijn geformaliseerd in een overeenkomst. Hierin zijn de uiteenlopende beheerders- en toezichtstaken uitgewerkt die de betrokken beheerders (lees: de bewoners van de woningen aan de Veerweg naar Westervoort nrs. 23 en 25) vervullen in opdracht van de initiatiefnemers (zie hierna uitgebreider). De bewoners krijgen daar ook een reële geldelijke vergoeding voor. Gelet op het voorgaande ligt het dan ook in de rede om de betrokken woningen als beheerderswoningen bij het windpark te kwalificeren.

Het is uiteraard zo dat deze beheerderstaken uitsluitend zullen worden uitgevoerd, gedurende de exploitatietermijn van het windpark. Op het moment dat de exploitatie van het windpark stopt, moeten de woningen weer gebruikt worden als reguliere woning. Dit is planologisch ook geborgd door de woningen Veerweg naar Westervoort nrs. 23 en 25 te voorzien van de aanduiding 'Overige zone - woning in de sfeer van het windpark'. De Afdeling heeft deze planregeling in haar tussenuitspraak geaccepteerd. Bedoelde waarborg is vastgelegd in artikel 15.3 en 17.4 van de planregels.

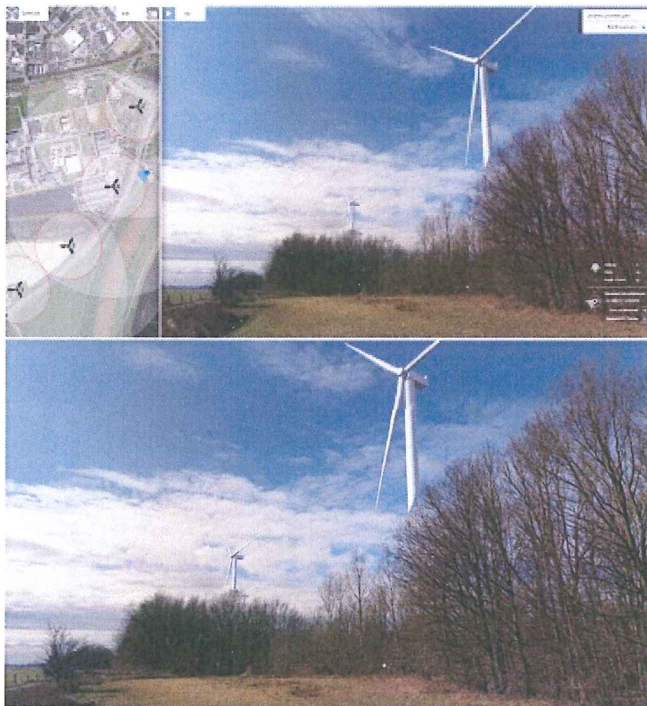
3.2. Afstand tot windturbines

De afstand tussen de betrokken woningen aan de Veerweg naar Westervoort nrs. 23 en 25 en het windpark bedraagt op het kortste punt naar de locatie van de dichtstbijzijnde windturbine circa 200 meter. Vanuit de woningen zal er zicht zijn op (in ieder geval) de hogere delen van de windturbines. Wij wijzen op onderstaande visualisaties (grotere visualisaties zijn als **Bijlage 1** aangehecht). Gevisualiseerd

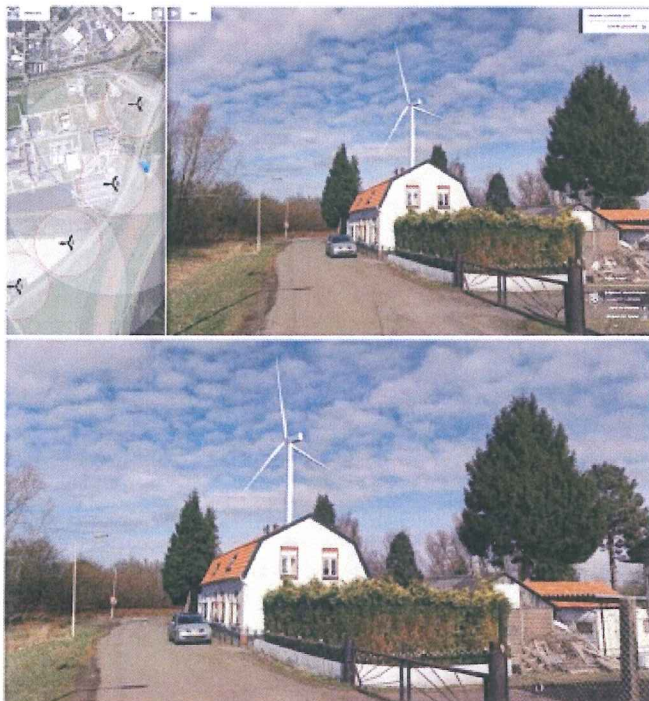
zijn windturbines met een ashoogte van 120 meter en een rotordiameter van 120 meter. De beelden met kaart geven het zichtpunt weer. Deze visualisaties maken duidelijk dat de bewoners van de woning Veerweg naar Westervoort 25 vanuit hun woning goed zicht hebben op vooral windturbine 1, 2 en 3. Vanuit deze woning bestaat geen zicht op windturbine 4. De bewoners van Veerweg naar Westervoort 23 hebben vanuit hun woning vooral goed zicht op windturbine 4 en geen zicht op windturbines 1, 2 en 3. De beheerders kunnen via een naastgelegen fietspad de windturbines snel bereiken. De aanwezigheid van twee beheerders heeft als belangrijk voordeel dat de betrokken beheerders bij ziekte of verlof elkaar kunnen vervangen.

Zicht vanuit Veerweg naar Westervoort 25 op windturbine 1, 2 en 3.

Zicht vanuit Veerweg naar Westervoort 25 op windturbine 1, 2 en 3 (gewijzigde rotorstand).

Zicht vanuit Veerweg naar Westervoort 23 op windturbine 4.

Hoewel de woningen Veerweg naar Westervoort 23 en 25 op enige afstand van het windpark zijn gesitueerd, blijkt uit bovenstaande visualisaties dat vanuit de

woningen toch goed zicht bestaat op de betrokken windturbines. Zoals gezegd bedraagt de afstand tussen de betrokken woningen aan de Veerweg naar Westervoort en het windpark op het kortste punt circa 200 meter. Een dergelijke afstand is in dit geval verklaarbaar en aanvaardbaar. Immers, de aard van de inrichting (bestaande uit grote/hoge installaties met grote ronddraaiende wieken) noodzaakt tot het aanhouden van grotere afstanden tussen de onderlinge turbines van het windpark. Dit gegeven noodzaakt (uit veiligheidsoverwegingen) ook tot het aanhouden van enige afstand tussen de windturbines en de beheerderswoningen. Onder deze omstandigheden is een grotere afstand tussen het windpark en de betrokken woningen aanvaardbaar. Bevestiging voor dit standpunt vinden wij ook in de uitspraak van de Afdeling van 13 december 2017 (ECLI:NL:RVS:2017:3405, r.o. 8 e.v.).

3.3. De beheerderstaken

De bewoners van de betrokken woningen vervullen, tegen reële geldelijke vergoeding, diverse toezichts-, onderhouds- en beheerderstaken. Hiertoe zijn met beide bewoners van de woningen overeenkomsten gesloten waarin de verschillende taken nader zijn gespecificeerd. Om de betrokken bewoners voor te bereiden op deze taken, zullen zij daartoe een training volgen. In de met de beheerders gesloten overeenkomsten zijn eerdergenoemde toezichts-, onderhouds- en beheerderstaken (niet uitputtend) uitgewerkt. De taken die de bewoners uitvoeren betreffen, in ieder geval, de volgende taken:

1. het houden van toezicht op het optimaal functioneren van het windpark, onder meer door middel van visuele en auditieve observatie ter plaatse en toegang tot het (online) windturbinebeheersysteem;
2. het technisch beheer voeren over de windturbines, door onder meer het resetten van de besturingscomputer of het handmatig herstarten van de windturbine na (bijvoorbeeld) een storing;
3. het voeren van het sleutelbeheer en het aan het onderhoudspersoneel verschaffen van toegang tot de windturbines en het hekwerk dat toegang geeft tot de windturbines en ervoor zorgdragen dat het onderhoud aan en de toegang tot de windturbines ongehinderd kan plaatsvinden en het, na het onderhoud, erop toezien dat het terrein ordentelijk wordt achtergelaten;
4. het, op eerste verzoek dan wel uit eigen beweging, verstrekken van informatie aan de eigenaar van de windturbines over (o.a.) ijsvorming op de rotorbladen. Het (weer) in bedrijf nemen van een windturbine geschiedt pas nadat de betreffende beheerder zich er visueel van heeft verzekerd dat het gevaar van vallend ijs is geweken (wanneer visuele inspectie niet of onvoldoende mogelijk is door slecht zicht – als gevolg van mist, schemer of duisternis – mag de windturbine pas weer worden opgestart als het zicht voldoende is om de visuele inspectie uit te voeren);
5. naar aanleiding van eigen waarneming of naar aanleiding van een alarmmelding vanuit de (betreffende) windturbine nagaan of zich onbevoegden in en om het windpark bevinden en, indien nodig, de daarmee samenhangende noodzakelijke maatregelen treffen (waaronder het alarmeren van de hulpdiensten);

6. het informeren van hulpdiensten in geval van een noodgeval bij of in de omgeving van de windturbines;
7. het beschikbaar stellen van de woning als controlecentrum aan de hulpdiensten dan wel andere door de eigenaar ingeschakelde derden in geval van een noodgeval en het (in geval van calamiteiten) aanwezig hebben van de op de windturbines betrekking hebbende relevante documenten (waaronder plattegronden, handleidingen voor noodgevallen en omgevingsvergunning met bijbehorende stukken);
8. het melden aan de eigenaar van de windturbines van opmerkelijke geluiden en/of visueel waarneembare gebreken van c.q. aan de windturbines;
9. het bijhouden van een logboek met daarin een verslag van de uitgevoerde toezichts-, beheer- en onderhoudstaken en het fysiek bijhouden en beschikbaar houden van de onderhoudslijsten en het periodiek rapporteren daarover aan de eigenaar van de windturbines;
10. het uitvoeren van (kleine) beheer- en onderhoudstaken, zoals bijvoorbeeld het verrichten van onderhoud op het terrein direct rondom de windturbines, door bijvoorbeeld achtergelaten afval op te ruimen en het uitvoeren van maaiwerkzaamheden;
11. het beschikbaar stellen van de woning voor de opslag van klein onderhoudsmateriaal en veiligheidskleding;
12. het verzorgen van rondleidingen op het terrein van het windpark.

In verband met de uitvoering van bovenstaande taken is het noodzakelijk dat camera- en alarminstallaties worden aangebracht in en bij de windturbines. Deze installaties zullen gekoppeld worden aan een meldsysteem in de woning. Met de bewoners van de betrokken woningen is besproken en ook contractueel afgesproken dat zij zullen dulden dat deze installaties in of aan de woningen worden aangebracht.

4. Conclusie

Gelet op het voorgaande komen wij tot de conclusie dat sprake is van zodanige technische, organisatorische en functionele bindingen tussen de betrokken woningen Veerweg naar Westervoort nrs. 23 en 25 en het windpark, dat deze woningen als woningen behorend bij de inrichting (en daarmee als bedrijfswoningen) dienen te worden aangemerkt.